

היסורים הביבים (ב)

1. שמות כד

(יא) וְאֵל אֶצִּילי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יְדוֹ וַיִּחְזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ.

1. תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טז/ב

דתניא דבי רבי ישמעאל כל שעברו עליו ארבעים יום בלא יסורין קיבל עולמו...

2. עין איה שבת א עמוד 38

... במה שגזרה החכמה העליונה שתהי' לידת הבנים בעצב, בחבלי לידה יסורין נוראים וסכנות גדולות, כדי לרומם עי' קושי החשגה של קנין הילד את האהבה הטבעית בלב האם במעלה יותר עליונה האפשרית, באופן שתהי' ראוייה לסבול עליה את כל טורח הטיפול של גידול העולל המוטל על האם, מה שרגש האהבה הטבעית והמוסרית לבדו לא הי' מתעורר מבלעד' החבלים המעוררים אותם. כן הדבר באומה הישראלית, קדושת התורה והאמונה והקשר הכללי של העם כולו, שהוא ראוי לאהבה רבה ולסבול כל טורח וכל מעמסה מצד הפרט, רק שלא להפרד מבי חייהם של הכלל.

3. ברכות ה, א

תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר שלש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל וכולן לא נתן אלא על ידי יסורין אלו הן תורה וארץ ישראל והעולם הבא.

3א. מנחות נג, ב

ואמר רבי יוחנן למה נמשלו ישראל לזית לומר לך מה זית אינו מוציא שמנו אלא עי' כתיבה אף ישראל אין תורין למוטב אלא עי' יסורין.

4. יומא כג, א

הנעלבין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין עושין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכתוב אומר ואהביו כצאת השמש בגברתו.

5. רמב"ם הל' תעניות פ"ה

(א) יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהן כדי לעורר הלבבות ולפתוח דרכי התשובה ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה עד שגרם להם ולנו אותן הצרות שבזכרון דברים אלו נשוב להטיב שנאמר (ויקרא כ"ו) והתודו את עונם ואת עון אבותם וגו' :

6. אוה"ק ב תקע

חביבים הם היסורים הרוחניים, שכל עובד אמיתי, עובד אלהים אמת באהבה גמורה, סובל על ידי השאיפה הקדושה הטהורה והנאצלת הזאת, אבל דוקא היסורים הללו הם הם הממרקים את הנשמה, ומביאים אותה, ועל ידה את העולם כולו, לידי האושר המרומם, לידי שאיבת רוח הקודש, לידי הגלותה של השכינה העליונה, ולידי הדבקות האמיתית באור חיי כל החיים. ואתם הדבקים בדי' אלהיכם חיים כולכם היום.

6א. עין איה ברכות א עמוד 18

חביבין עליך יסורין? כי תכלית היסורין היא למרק את הגוף ולהפכו לטוב. עי' כשדברו והתבוננו על מעלת הגוף הטוב שריו"ח נתברך בו, אי"ל חביבין עליך יסורין למרק גי' שיהי' גוף שלך בתכלית הזיכוך. ועי' ענה אותו, לא הן ולא שכרן, כמשי"כ לעיל, שיותר היו רוצים לתקן הכל עי' עבודתם הבחירת, מהתיקון שבא עי' יסורין שהם מעשה שמים.

ע"ע

13 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קא/א

אמר רבה בר בר חנה כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמר להן חמה עזה יש בעולם. התחילו הן בוכין ורבי עקיבא משחק. אמרו לו למה אתה משחק? אמר להן וכי מפני מה אתם בוכים? אמרו לו אפשר ספר תורה שרוי בצער ולא נבכה? אמר להן לכך אני משחק. כל זמן שאני רואה רבי שאין יינו מחמיץ ואין פשתנו לוקה ואין שמנו מבאיש ואין דובשנו מדביש אמרתי שמא חס ושלום קיבל רבי עולמו. ועכשיו שאני רואה רבי בצער אני שמח!

. ברכות ה, ב

רבי חייא בר אבא חלש על לגביה רבי יוחנן אמר ליה חביבין עליך יסורין? אמר ליה לא הן ולא שכרן. אמר ליה הב לי ירך יחב ליה ידיה ואוקמיה. רבי יוחנן חלש על לגביה רבי חנינא אמר ליה חביבין עליך יסורין?..

2א. תלמוד בבלי מסכת שבת דף יג/ב

תנו רבנן מי כתב מגילת תענית אמרו חנניה בן חזקיה וסיעתו שהיו מחבבין את הצרות אמר רבן שמעון בן גמליאל אף אנו מחבבין את הצרות אבל מה נעשה שאם באנו לכתוב אין אנו מספיקין.

8א. תלמוד ירושלמי מסכת יומא דף ה/א

האומרם ערו ערו עד היסוד בה אמרו כל דור שאינו נבנה בימיו מעלין עליו כאילו הוא החרבו.

6 דרך חיים ו, ז

בפי"ק דברכות (ה' ע"א) ג' מתנות טובות נתנו לישראל וכולם לא נתנו אלא עי' יסורין ... כי התורה בפרט הוא השכל והחכמה שאינה מדה גופנית, ולפיכך אין אדם מגיע אל המעלה הבלתי גופנית רק בהתמעט הגופנית והיסורין ממעטין הגופני עד שאפשר לו להגיע אל מדריגה השכלית, וזה שאמר כאן קבלת יסורין שמקבל עליו התמעט הגוף החמרי ולסלק עי' זה פחיתותו.

7 סד. ד"א"י אין שוטה נפגע, ד"א אין בשר המת מרגיש באיזמל. הצרות הבאות על האומה יש מהן שעיקר ענינן הוא

הפרד על מצב העתיד. כי יש לפעמים שאיזה ממלכה תפגע את חברתה בדבר קטן, שמצד הענין ההוה אין לו איזה ערך ומי"מ תתרגש האומה הנפגעת מאד, מפני שבתור אומה שלמה היא מסתכלת אל מצב העתיד שלה ורואה שע"י ההתגברות הקלה יוכל לבא ענין מפסיד גדול לחסנה הלאומי לימים הבאים.

ילק"ש דברים, ורמז תתלז

... וכבר היה רבי אליעזר חולה ונכנסו רבי טרפון ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא לבקרו, אי"ל רבי טרפון רבי חביב אתה לישראל יותר מגלגל חמה, שגלגל חמה מאיר בעולם הזה ואתה הארת בעולם הזה ובעולם הבא. אי"ל רבי אלעזר בן עזריה חביב אתה לישראל יותר מאב ואם, שאב ואם מביאין חיים בעולם הזה ואתה מביא אותם בעולם הזה ובעולם